

Miljø- og Fødevarerministeriet

Enhed/initialer: /

Sagsnr.:

Dok.nr.:

Dato:

Talen til samråd i Folketingets Udvalg for Miljø og Fødevarer, torsdag den 28. januar 2016. ca. 750 ord, 8-9 minutter (Det talte ord gælder)

Spørgsmål A

"Ministeren bedes redegøre for det forventede indhold af den bekendtgørelse, der planlægges udstedt i medfør lovforslaget, herunder de miljømæssige konsekvenser og overholdelse af Danmarks miljømæssige EU-forpligtigelser samt de beregninger der ligger til grund for indholdet af den planlagte bekendtgørelse."

Svar:

- Tak for ordet.
- Jeg er helt enig i den bekymring der kunne være, hvis der ville ske en stigning i udvaskningen, og derfor har det også været et klart mål for mig og for partierne bag aftalen, at vi netop skal reducere udvaskningen,

hvilket vi også gør i den vandplanperiode der gælder frem til 2021.

- Regeringen indgik som bekendt lige før jul en aftale om en Fødevarer og Landbrugspakke med Dansk Folkeparti, Konservative og Liberal Alliance.
- Med aftalen har vi sikret bedre konkurrencevilkår for erhvervet, samtidig med at vi har lagt rammerne for en fremtidig målrettet regulering.
- Der er tale om et paradigmeskifte inden for miljøreguleringen, hvor vi gør op med det vi har været vant til; årtiers generelle regulering og går mere målrettet til værks.
- Generel regulering er ikke særlig omkostningseffektivt, når udfordringerne er ulige geografisk fordelt. Vi risikerer at påføre erhvervet ekstra unødige byrder nogle steder, og vi risikerer, at vi ikke gør den optimale indsats med hensyn til miljømålene andre steder.
- Vi vil nu fokusere vores indsatser i de områder, hvor der er et behov.
- Det er både godt for erhvervet, og det er godt for miljøet, når vi går målrettet til værks.

*****

- Et første led i overgangen til målrettet regulering er en udfasning af de reducerede kvælstofnormer. Udfasningen vil fremgå af ændringen af gødskningsbekendtgørelsen som forventes udstedt ultimo februar.

- Med udfasningen vil landmændene få lov til at give deres afgrøder mere gødning.
- Konkret fjerner vi de første to tredjedele af normreduktionen, så landmændene allerede her fra foråret får forøget deres kvælstofkvote væsentligt.
- Og fra 1. august 2016 vil landmændene kunne gøde op til økonomisk optimum.
- Der er tale om en væsentlig håndsækning til de danske landmænd, som vil bidrage til en øget indtjening.
- Nye beregninger viser, at effekten af normreduktionen er betydeligt lavere end hidtil antaget.
- Det har hidtil været antaget, at effekten var ca. 7.700 tons reduktion i vandmiljøet. Nye beregninger fra Århus Universitet viser nu, at effekten er på ca. 4.200 tons. Altså næsten det halve.
- Samtidig viser nye beregninger fra IFRO ved Københavns Universitet, at omkostninger for landbruget er på mellem 1,3 og 1,8 mia. kr. årligt, hvilket er rundt regnet det dobbelte i forhold til tidligere beregninger fra IFRO.
- Generel normreduktion viser sig derfor at være et betydeligt mere omkostningstungt virkemiddel, end vi hidtil har regnet med.

*****

- Vi har med Fødevarer- og Landbrugspakken fremlagt, hvordan vi miljømæssigt håndterer de lempelser, der er i pakken.
- Miljøindsatsen er således inddelt i tre faser:
  - o 2016: Landmændene afskæres fra at anvende de arealer med brak, lavskov og randzoner, som indgår i deres opfyldelse af de grønne krav i landbrugsstøtten (MFO-krav) til at opfylde det lovpligtige efterafgrødekrav. Det vil give en væsentlig ekstra miljøeffekt.
  - o Hvis der lokalt opstår behov for særlig beskyttelse så vil vi også sætte målrettet ind, og der er sikret finansiering til en eventuel yderligere indsats.
  - o 2017: I perioden 2017-2021 afsættes der ekstra midler under landdistriktsprogrammet til kollektive N-virkemidler i form af privat skovrejsning, mini-vådområder og ekstra vådområder. Yderligere iværksættes en ordning til udlægning af efterafgrøder. Ordningerne målrettes efter de områder hvor der er behov.
  - o 2018: Den målrettede kvælstofregulering iværksættes med fokus på, hvad vandmiljøet lokalt kan tåle.
- Alle disse miljøtiltag bidrager samlet set til, at omlægningen af kvælstofreguleringen foregår på en forsvarlig måde.

- Vi får faktisk en regulering, der søger at sætte ind der, hvor behovet er, og samtidig opnår vi mere fleksibilitet og bedre indtjeningsmuligheder i landbruget.
- Den samlede Fødevarer- og Landbrugspakke betyder, at der bliver et grønt plus for miljøet. Pakken bidrager til, at kvælstofudledningen vil blive reduceret med over 7.000 tons, og der er derfor taget hånd om den merudledning, som lempelse af de reducerede kvælstofnormer medfører.
- Det er en markant reduktion i påvirkningen af vandmiljøet, der understreger, at vi vil både give erhvervet bedre rammevilkår og skabe vækst, samtidigt med at vi tager hånd om miljøet.

*****

- Det er vigtigt for regeringen, at implementeringen af Fødevarer- og Landbrugspakken foregår i tråd med EU-lovgivningen.
- Og det er helt konkret skrevet ind i aftalen, at implementeringen af pakken skal overholde EU-retten.
- Det er ligeledes aftalt, at hvis der opstår udfordringer med implementeringsmodellen, så mødes aftaltparterne igen for at drøfte situationen med henblik på at iværksætte de nødvendige foranstaltninger.
- Derudover vil jeg nævne, at der er udarbejdet en miljørapport over de ændrede gødskningsnormer, som lige nu er i offentlig høring frem til midten af februar.

- Vi har med rapporten lagt alle vurderinger frem på bordet, så alle kan få indblik i - og kommentere på, hvordan miljøpåvirkningen håndteres.

*****

- Vi har allerede taget første skridt væk fra den generelle regulering ved ophævelsen af randzonenloven, der træder i kraft den 1. februar.
- Med udfasningen af de reducerede normer tager vi det næste skridt.
- Jeg er glad for, at det er lykkedes os at lave en aftale om en Fødevarer- og landbrugspakke, der både sikrer bedre indtjeningsmuligheder for erhvervet og også sikrer et bedre vandmiljø.
- Vi har lavet en aftale, der medfører et grønt plus til miljøet, og som samtidig håndterer de udfordringer der er i erhvervet.
- Jeg synes det er herligt, at vi kunnet sikre en massiv indsats, både for miljøet og erhvervet samtidig.
- Tak.